

vid krigsmagten, korporaler och vice korporaler och deras vederlikar inberäknade, måtte komma i åtnjutande af högre gratial efter afskedet från krigstjensten, än hvad som nu är fallet.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 26 januari 1893.

Magnus Andersson
från Kronobergs län.

N:o 102.

Af herr **S. J. Kardell**, om beviljande af ett anslag å 3,000 kronor till beredande af förbättrade länevilkor åt vissa teckningslärare.

Då någon kongl. proposition om reform af de allmänna läroverken icke lär vara att förvänta vid innevarande riksdag och denna frågas slutliga afgörande ligger inom en oviss framtid, synes det mig vara en af rättvisa och billighet förestafvad åtgärd att i motionsväg söka få åtminstone ett af de svåraste missförhållandena afhjelpt.

Teckningslärarne vid rikets allmänna läroverk hafva länge förgäfvets väntat att få sin ställning inom skolan så reglerad, att de kunna anses någorlunda likställda med andra lärare. Redan 1877, således för 16 år sedan, anhöll Riksdagen i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t, »att Kongl. Maj:t täcktes beträffande teckningslärarnes vid elementarläroverken ställning och löneförhållanden, vidtagna erforderliga åtgärder för beredande åt dessa lärare af förmånligare och i jembörelse med andra vid elementarläroverket anstälde lärare rättvisare löneförmåner.» Visserligen hafva teckningslärarne sedan dess vunnit en och annan förbättring i sin ställning: sålunda erhöilo de vid 1887 års riksdag särskildt arfvode för öfverarbete utöfver 15 timmars undervisning i veckan.

Men huru otillfredsställande dessa lärares ställning ännu alltjemt i det hela är, framgår till fylles deraf, att ännu i dag den högsta *ordinarie* lön, till hvilken en teckningslärare vid högre läroverk kan komma, är blott 1,500 kronor, oaktadt han kan hafva en tjänstgöring af inemot 40 timmar i veckan; att de icke hafva rätt till någon pension och att skollagens bestämmelse, huru lönen skall utgå vid en teckningslärares sjukdomsfall, är så otydlig, att det är tvifvel underkastadt, huru vida han under sådana förhållanden eger rätt att uppbära någon del af sin *ordinarie* lön eller att med sin vikarie öfverenskomma om dennes ersättning. Om han också då möjligen får behålla $\frac{3}{4}$:delar af sin *ordinarie* lön, går han likväl helt och hållet förlustig arfvodet, hvilket stundom kan med mer än dubbla beloppet öfverstiga hela den *ordinarie* lönen. Om detta missförhållande säger Kongl. Maj:t i sin proposition till 1887 års riksdag:

»Såsom i en underdänig petition angående löneförbättring åt teckningslärarne blifvit framhållet, vxelar dessa lärares undervisningstid vid de högre läroverken högst betydligt. Så varierade den under läsåret 1884—1885 mellan 14 och 37 timmar i veckan. Enligt nu gällande bestämmelser är teckningsläraren vid ett högre läroverk skyldig att mot sin till 1,000, 1,250 eller 1,500 kronor uppgående lön undervisa 15 timmar i veckan samt åtnjuta för hvarje undervisningstimme derutöfver, om han uppbär lön i 1:sta eller 2:dra lönegraden, 75 kronor, men, om han är i 3:dje lönegraden, 100 kronor. En teckningslärare, som undervisar 30 timmar i veckan, uppbär således årligen 2,125 kronor, om han är i 1:sta lönegraden, och, om han är i 3:dje, 3,000 kronor. Men blefve han sjuk och erhöle tjänstledighet, så förlorade han tydligen arfvodet för öfvertimmarne och måste dessutom afstå fjerdedelen af sin lön åt vikarien. Det återstode honom då att lefva af i förra fallet 750 kronor, i senare fallet 1,125 kr.»

Med anförandet af ofvanstående är det icke min mening att rycka frågan om teckningsundervisningens ordnande och dess lärares aflöning ur sitt sammanhang med den för rikets samtliga läroverk ifrågasatta läroverksreformen; utan vill jag, då det väl icke finnes förhoppning att vinna något mera, härmed inskränka mig till att, med närmaste anslutning till Kongl. Maj:ts nådiga proposition till 1887 års Riksdag, å nyo återopad i en kongl. proposition till Riksdagen 1890, samt till de tillstyrkande utlåtanden, som afgåfvos af det för behandling af läroverksfrågan, af 1890 års Riksdag tillsatta särskilda utskottet, äfvensom i hufvudsaklig öfverensstämmelse med herr P. A. Rimberg i hans motion n:o 147 till 1891 års Riksdag, vördsamt hemställa,

dels att, tills vidare och intill dess annorlunda varder bestämdt, *ordinarie* teckningslärare vid rikets allmänna

läroverk vid inträffande tjänstledighet på grund af sjukdom, måtte:

a) der antalet tjänstgöringstimmar uppgår till 25 i veckan eller derutöfver, få uppbära tre fjerdedelar af det belopp, som, efter afdrag af de s. k. löneförbättringsmedlen, skulle tillfallit honom, i den händelse han sjelf sin tjänstgöring bestridt och i den händelse denna tjänstgöring uppgått till 25 timmar i veckan;

b) der antalet tjänstgöringstimmar utgör från och med 20 till och med 24 i veckan få uppbära tre fjerdedelar af det belopp, som, efter afdrag af de s. k. löneförbättringsmedlen, skulle tillfallit honom i den händelse han sjelf sin tjänstgöring bestridt och i den händelse denna tjänstgöring uppgått till 20 timmar i veckan; samt

c) der antalet tjänstgöringstimmar är från och med 16 till och med 19 i veckan, få uppbära tre fjerdedelar af det belopp, som, efter afdrag af de s. k. löneförbättringsmedlen, skulle tillfallit honom i den händelse han sjelf sin tjänstgöring bestridt och i den händelse denna tjänstgöring uppgått till 16 timmar i veckan;

dels att Riksdagen måtte för innevarande statsregleringsperiod till Kongl. Maj:ts förfogande ställa ett förslagsanslag af 3,000 kronor i och för bestridande af här ifrågasvarande utgifter.

Stockholm den 27 januari 1893.

S. J. Kardell.